

Sygn. akt: III U 53/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 marca 2014r. w O.

sprawy z odwołania Z. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 24.12.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje Z. T. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2013 roku,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Z. T. wniósł odwołanie od decyzji (...) w P. z dnia 24.12.2013r. Nr (...), którą to decyzją odmówiono mu prawa do emerytury wskazując, że na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia na stanowisku kierowcy ciągnika w Spółdzielni Kółek Rolniczych w T. w okresie od 1.07.1980r. do 31.05.1993r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że Z. T. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się na dzień 1.01.1999r. ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach a jedynie 3 lata 2 miesiące i 1 dzień w Przedsiębiorstwie (...) w B. na stanowisku izolatora. ZUS wskazał również, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w T. od 1.07.1980r. do 31.05.1993r., gdyż przedstawione przez ubezpieczonego świadectwo pracy w nie spełniało wymogów świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Ze świadectwa tego nie wynikało, że odwołujący wykonywał prace w szczególnych warunkach a ubezpieczony nie przedstawił żadnych dodatkowych dokumentów potwierdzających, że jego praca na stanowisku kierowcy ciągnika była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 17.12.2014r. Z. T. złożył w ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Biorąc pod uwagę datę urodzenia odwołującego – 3.06.1953r. – należy uznać, że może on uzyskać emeryturę określoną w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do Rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r. ma wymagany 25-letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach,
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,

Bezspornym jest, że odwołujący osiągnął wymagany wiek 60 lat oraz udokumentował wymagany ogólny staż pracy, bowiem organ rentowy na dzień 1.01.1999r. wyliczył go na 25 lat.

Rozstrzygnięcie odwołania było więc uzależnione od wykazania przez Z. T. 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią §2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z ust. 2 tego przepisu wynika natomiast, że okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 Rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Z akt emerytalnych wynika, że ZUS wydając zaskarżoną decyzję odmówił zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia odwołującego w Spółdzielni Kółek Rolniczych w T. od 1.07.1980r. do 31.05.1993r. wskazując, że przedstawione przez niego świadectwo pracy nie spełnia wymogów formalnych do uznania za świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu odwołanie Z. T. jest zasadne a do pracy w szczególnych warunkach należy zaliczyć w/w okres zatrudnienia w (...).

Na okoliczność zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w T. odwołujący złożył do ZUS świadectwo pracy z 31.05.1993r., w którym podano, że w zakładzie tym pracował od 1.07.1980r. do 31.05.1993r. na stanowisku traktorzysty (k. 5 akt rentowych). Nie przedłożył on natomiast świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Wobec braku świadectwa pracy w szczególnych warunkach oraz niemożności uzyskania takiego dokumentu, Sąd przeprowadził postępowanie w celu ustalenia charakteru pracy wykonywanej przez Z. T. w w/w zakładzie. Sąd

przesłuchał w tym celu odwołującego oraz dokonał analizy jego akt osobowych, które zostały złożone do akt sprawy a także dopuścił dowód z zeznań świadków W. M. (1), S. C. i Z. O..

Z. T. wskazywał, iż w (...) w T. w całym spornym okresie pracował jako kierowca ciągnika. W okresach zimowych odśnieżał, wywoził ścieki a także wykonywał transport do GS-ów, przewoził eternit, cegły i pustaki. W okresach letnich wykonywał wszystkie prace polowe, zajmował się także opryskami i rozsiewaniem nawozów.

Przesłuchani w sprawie świadkowie potwierdzili fakt nieprzerwanego wykonywania przez odwołującego pracy kierowcy ciągnika.

Świadcowie S. C. i W. M. (2) zeznali, że wraz z odwołującym pracowali jako kierowcy ciągnika w (...) w T.. Praca polegała na wykonywaniu usług w zakresie rolnictwa oraz usług na rzecz innych zakładów pracy. Z ich zeznań wynika, że jako kierowcy ciągników wykonywali wszystkie prace polowe, w tym orkę, talerzowanie, siew, w tym siew zboża ozimego, cięcie traw, opryski, w okresie żniw jeździli snopowiązałką – dodatkowym osprzętem przypiętym do ciągnika. Zimą kierowcy ciągników wykonywali natomiast transport wożąc eternit i cegły oraz transportowali rozładowywane towary ze stacji kolejowych do poszczególnych GS-ów a także na zlecenie (...) odśnieżali i sypali piasek na drogi, zaś przez cały rok wywozili osady z oczyszczalni ścieków. Obaj świadkowie dodali, że z tytułu pracy jako kierowcy ciągników nabyli uprawnienia emerytalne we wcześniejszym wieku, które zostały im przyznane przez Sąd w wyniku odwołania.

Świadek Z. O. zeznał, że pracował jako kierownik (...) w T. a odwołujący był w tym okresie zatrudniony jako kierowca ciągnika. Wskazał, iż praca odwołującego polegała na wykonywaniu prac polowych, w tym oraniu oraz pracy na snopowiązałce a zimą na odśnieżaniu i wykonywaniu usługach transportowych dla zakładów mięsnych i oczyszczalni.

Z zeznań wszystkich świadków wynika, że odwołujący wykonywał pracę przez co najmniej 8 godzin dziennie a w okresach zimowych nie był zwalniany ze swoich obowiązków.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, gdyż są one spójne i zgodne a także odpowiadają dokumentacji zawartej w aktach osobowych Z. T., nadesłanych na żądanie Sądu przez Urząd Gminy w T.. W aktach tych znajduje się umowa o pracę, angaże i świadectwo pracy odwołującego a także zakres obowiązków kierowcy i zaświadczenia z poszczególnych kursów BHP które przechodził odwołujący. We wszystkich tych dokumentach wskazano stanowisko pracy kierowcy ciągnika, przy czym odwołujący początkowo zawarł umowę o pracę na okres wstępny od 15.07.1980r. do 30.06.1981r. a od 1.07.1981r. miał zawartą umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca ciągnika. Sąd dał wiarę zeznaniom także co do rodzaju wykonywanych przez odwołującego czynności, gdyż są one zgodne z profilem produkcji jego zakładu pracy (rolnictwem) a nadto z innych spraw Sądowni z urzędu wiadomo, że traktorzyści w (...) zimą wykonywali m.in. prace przy odśnieżaniu i posypywaniu dróg oraz prace transportowe.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 217 § 3 kpc oddalił wniosek pełnomocnika odwołującego o dopuszczenie dowodu z akt sprawy dotyczącej W. M. (2), bowiem dotychczas zebrany materiał uznał za wystarczający do oceny charakteru pracy odwołującego.

Mając powyższe na uwadze, do pracy w szczególnych warunkach, w ocenie Sądu, należy Z. T. zaliczyć okres zatrudnienia w (...) w T. na stanowisku kierowcy ciągnika w okresie od 1.07.1980r. do 31.05.1993r. (12 lat 11 miesięcy). Z treści wykazu A Działu VIII poz. 3 stanowiącego załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że prace kierowców ciągników są pracami w szczególnych warunkach rozumieniu tego Rozporządzenia.

Po uwzględnieniu do okresu pracy w szczególnych warunkach w/w zatrudnienia w (...) w T. odwołujący spełnia warunek posiadania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, bowiem wraz z uwzględnionym przez ZUS okresem pracy w szczególnych warunkach wynosi on łącznie 16 lat 1 miesiąc i 1 dzień. Pozostałe przesłanki określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie były sporne.

Sąd uznał więc, że Z. T. przysługuje prawo do emerytury od 1.12.2013r., tj. od miesiąca złożenia wniosku o emeryturę i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności okresu pracy w (...) w T.. Zdaniem Sądu organ rentowy miał prawo nie zaliczyć spornego okresu do pracy w szczególnych warunkach, gdyż odwołujący nie przedstawił takiego świadectwa z (...). Dopiero Sąd musiał zbadać, na czym polegały obowiązki odwołującego, w tym zapoznać się z jego aktami osobowymi a także wysłuchać świadków w celu ustalenia charakteru pracy odwołującego w spornym okresie. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak sentencji.